

4. Resultaten onderzoek naar risico's: Talmaschool afdeling hoogbegaafden

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het verificatieonderzoek bij Athena-afdeling voor hoogbegaafden van de A.S. Talmaschool.

Op 30 januari 2018 hebben we een verificatieonderzoek gedaan op de Talmaschool, afdeling hoogbegaafden, in het kader van het vierjaarlijksonderzoek naar bestuur en scholen. Deze afdeling voor hoogbegaafden is in september 2016 gestart als onderdeel van de Talmaschool. Vanaf dit schooljaar zijn er leerlingen in de groepen 4 tot en met 8. Naast het verificatieonderzoek gebruiken we dit onderzoek tevens om een eerste indruk te krijgen over de onderwijskwaliteit aan deze specifieke doelgroep.

We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs kwetsbaar is en veel ontwikkeling nodig heeft. Dit gegeven heeft er toe geleid dat we in samenspraak met het bestuur en de schoolleiding deze afdeling onder hebben gebracht in het hoofdstuk risico's. Om dat te realiseren hebben we een apart cluster aangemaakt.

Gezien het aantal leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte hebben wij in overleg met het bestuur besloten om in het derde kwartaal 2018 een kwaliteitsonderzoek 'risico' uit te voeren om de kwaliteit van onderwijs te bepalen.

Conclusie

Tijdens het verificatieonderzoek hebben we geconstateerd dat deze afdeling nog niet de onderwijskwaliteit levert, die nodig is om deze 'specifieke' leerlingen een ononderbroken ontwikkeling te garanderen (art 8, eerste lid, WPO).

Het bestuur heeft een herstelopdracht gekregen en er is met het bestuur afgesproken dat we een risico-onderzoek gaan uitvoeren om de onderwijskwaliteit breed te beoordelen.

Tevens hebben we tijdens dit verificatieonderzoek de bestuursthema's onderzocht. Het blijkt dat het bestuur onvoldoende zicht had op de onderwijskwaliteit van deze specifieke locatie. Het didactisch handelen is weliswaar voldoende, maar de opbrengstgegevens worden onvoldoende vertaald naar het dagelijks handelen. Dit vraagt

*Zicht op
ontwikkeling
is een
verbeterpunt*

om coaching en begeleiding.

4.1 Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Didactisch handelen		•	

Het aanbod voldoet, maar moet meer op maat van de leerlingen

Het aanbod dekt de kerndoelen, maar kan meer toegesneden worden op de onderwijsbehoeften van de leerling. Het aanbod wordt veelal compact aangeboden, waardoor er onderwijstijd vrij komt voor yoga, schaken, Cambridge Engels en denksleutels. Deze activiteiten zijn niet gebaseerd op doelen voor de leerlingen en kwaliteitseisen voor het onderwijs. Het is wel nodig om in het nieuwe schoolplan aandacht te besteden aan deze activiteiten.

Een speciale onderwijsbehoefte van de leerlingenpopulatie is het leren samenwerken. Het team heeft dit (h)erkend en besteedt door middel van 'peers' daar aandacht aan. Maar het aanbod voor samenwerken is niet gebaseerd op een leerlijn. Hierdoor is het aanbod voor samenwerken in onvoldoende mate beredeneerd. Ook het aanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling vraagt om een herijking, want het is te weinig toegesneden op de kenmerken van de leerlingen.

Zicht op ontwikkeling van de leerlingen is onder de maat

De Athena-afdeling heeft in onvoldoende mate zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. De leerkrachten gebruiken de gegevens van de leerlingen te weinig om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoefte van de leerling. Zo kunnen leerkrachten de afstemming van het aanbod, de aanpak en de onderwijstijd efficiënter inrichten door gebruik te maken van resultaten van de methodetoetsen. Ook blijkt dat de Athena-afdeling gegevens van de leerlingen nog niet verwerkt in de planning van het onderwijs voor de leerling. Dit is wel nodig, want dan zullen de leerkrachten meer zicht hebben op de ontwikkeling van de leerlingen en de remediëring, en kunnen zij de verdieping en/of de versnelling beter plannen. De Athena-afdeling stelt groepsplannen op en evalueert deze plannen. Maar bij de evaluaties gaan leerkrachten onvoldoende op zoek naar verklaringen voor de prestaties van de leerlingen. We komen daarom tot de conclusie dat de school niet voldoet aan de verplichting uit artikel 8, eerste lid, van de WPO. Daarin staat dat de school naar mogelijke verklaringen zoekt voor de stagnatie voor het onderwijs, zodat de leerlingen een

ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

De aanwezige expertise binnen de voorziening ‘schakelklas’ kan een voorbeeld zijn voor de planning van het onderwijs voor de hoogbegaafde leerlingen.

Het didactisch handelen van de leerkrachten is voldoende, maar complexe leerkrachtvaardigheden zijn een aandachtspunt

De leraren geven in het algemeen duidelijke uitleg en zorgen voor een ordelijk verloop van de les. Wel constateren we tijdens de lesbezoeken dat er grote verschillen zijn tussen de leerkrachten op het gebied van de complexere vaardigheden. Zo geven niet alle leerkrachten feedback aan alle leerlingen en lukt het niet om de leerlingen op een juiste manier te begeleiden. Daarnaast is nodig om het doel van de les aan de orde te stellen en de leerstof in een uitdagende context te plaatsen.

Ook worstelen de leerkrachten met de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Deze leerlingen willen graag autonoom zijn en uitgedaagd worden. Leerkrachten weten in onvoldoende mate welke eisen ze aan de autonomie van de leerlingen kunnen stellen. Het is daarom noodzakelijk dat het team goede afspraken over het klassenmanagement maakt waardoor er een doorgaande lijn is in het handelen van de leerkrachten. Voor de leerlingen zal er dan meer duidelijkheid zijn waardoor de taakgerichtheid en actieve betrokkenheid van de leerlingen zal toenemen.

4.4 Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie

KA3 Verantwoording en dialoog

O

V

G

•

Verantwoording en dialoog is voldoende

Sinds januari 2018 beschikt de Athena over een deelraad MR. Alle ouders worden via specifieke Athena-nieuwsbrieven geïnformeerd. Belangrijke mededelingen komen snel via de digitale snelweg bij de ouders terecht. Drie keer per jaar zijn er ouder/kind-gesprekken, waarbij de leerling in principe de leiding heeft van het gesprek. Wekelijks heeft de leerkracht een evaluatiegesprek met de leerling over zijn taakwerk, maar de effectiviteit van deze gesprekken is niet in beeld gebracht. De Athena-afdeling heeft een eigen leerlingenraad, die nog in kracht kan groeien.

Deze zomer hebben twee ouders een enquête gehouden onder 52 ouders en daar een terugkoppeling van gegeven. Deze gegevens neemt de school mee in een verbeterplan. Opvallend is dat de Athena-afdeling op de website nog weinig informatie aan ouders toont en dat

de ouders in het gesprek met de inspectie aangeven dat zij onvoldoende zicht hebben op de besteding van de 'vrijwillige' schenking. Wij geven aan dat het onderwijs in Nederland gratis is en dat elke ouder jaarlijks zelf bepaalt of zij vrijwillig een bedrag schenkt en een ouder bepaalt ook de hoogte van de vrijwillige schenking.